TOBB KARAYOLU TAŞIMACILIĞINI, AVRUPA BİRLİĞİ STANDARTLARINA ULAŞTIRACAK UYGULAMALARA İMZA ATIYOR

(K) TÜRÜ BELGESİNİN

Dağıtımını artık TOBB da yapacak

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun ilgili hükümlerinde yapılan değişiklik sonucunda, karayolu taşımacılığında Avrupa standartlarına erişmek ve bu sektördeki arz talep dengesini sağlayabilmek amacıyla uygulanacak çalışmalarda her türlü nakliye işi ile uğraşanlara verilecek olan (K) türü belgeler, Ulaştırma Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında yapılan protokol uyarınca Karayolu Bölge Müdürlüğü'nün olmadığı yerlerde, oda ve borsalar tarafından verilecek. Protokol imzalanmadan önce, (K) türü yetki belgesi almak durumunda olan gerçek ve tüzel kişilerin ülke geneline yayılmış olması, buna karşılık belgelerin sadece bakanlık ile 12 ilde bulunan ulaştırma bölge müdürlüklerince verilmesi nedeniyle, sektör mensuplarının yetki belgelerini temin etmek için uzak mesafelerdeki merkezlere gitmek zorunda kaldıklarını ve bu durumun da sektör mensupları açısından sıkıntıya yol açtığını belirten TOBB TIR ve ATA Karnesi Müdürü Ersan Yaşar Çakmak, "Taşımacılık sektörü temsilcilerinin sıkıntılarını büyük ölçüde gidermek ve bürokratik yüklerini hafifletebilmek amacıyla birliğimiz gerekli girişimlerde bulunarak, özellikle (K) türü yetki belgelerinin dağıtımını üstlenmiştir. Bu çerçevede, birliğimizin Ulaştırma Bakanlığı nezdinde yaptığı girişimler sonucunda "Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik" 9 Eylül 2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, bu değişikliğe istinaden, (K) türü yetki belgelerinin birliğimizce verilmesi konusunda hazırlanan protokol 21 Eylül 2005 tarihinde Ulaştırma Bakanlığı ile birliğimiz arasında imzalanmıştır" dedi.

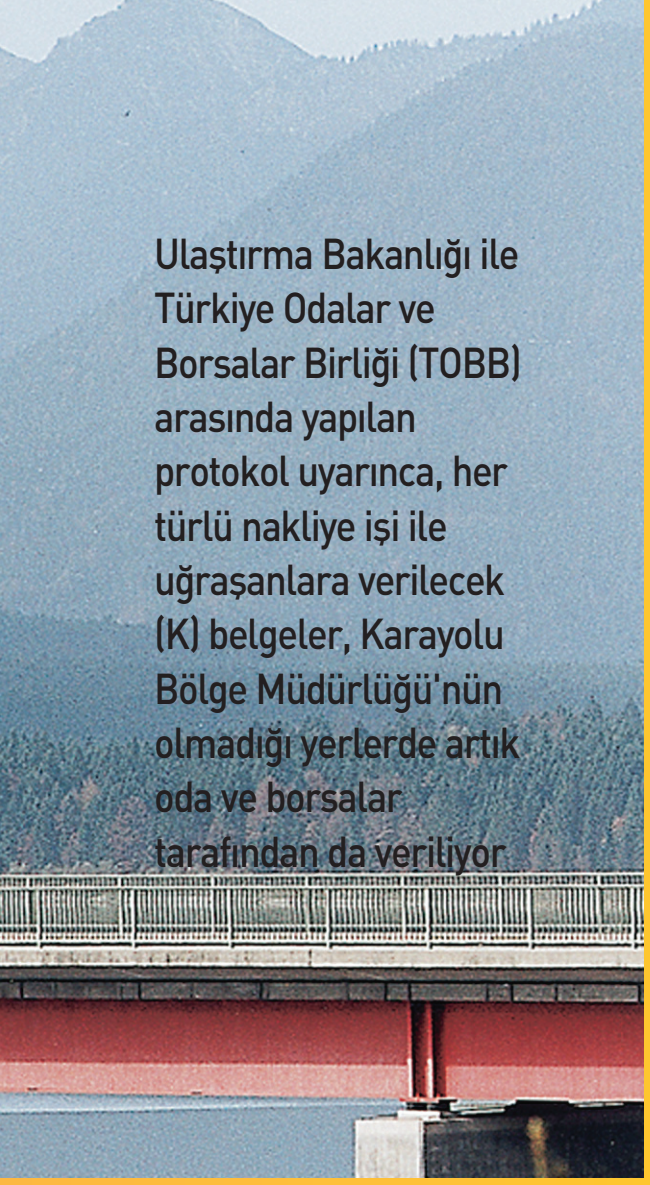
TOBB, 29 TİCARET, TİCARET VE SANAYİ ODASINI YETKİLENDİRDİ

TOBB Merkezinde düzenlenen imza törenine Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katıldığını ve söz konusu protokole imza attıklarını hatırlatan Çakmak, "Protokol ile birlikte birliğimiz, söz konusu hizmeti yerinde ve mahallinde vermek amacıyla 29 ticaret ile ticaret ve sanayi odasını yetkilendirmiştir" diye konuştu.

TOBB TIR ve ATA Karnesi Müdürü Çakmak'ın verdiği bilgiye göre, (K) türü yetki belgesi vermekle yetkilendirilen odalar, sadece merkezi kendi il sınırları içerisinde mukim taşımacılara yetki belgesi verebilecek, il sınırları dışından başvuran taşımacıları en yakın Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'ne yönlendirecek.

TAŞIMACILIK YAPACAK ARAÇLAR İÇİN BELİRLENEN ŞARTLAR

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde yurtiçi eşya ve kargo taşıması yapacak araçlar için belirli şartlar da

Ulaştırma Bakanlığı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında yapılan protokol uyarınca, her türlü nakliye işi ile uğraşanlara verilecek (K) belgeler, Karayolu Bölge Müdürlüğü'nün olmadığı yerlerde artık oda ve borsalar tarafından da veriliyor

TOBB'a K belgesi verme yetkisinin devri dolayısıyla 21 Eylül 2005 günü yapılan imza törenine Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra sektör temsilcileri katıldılar. Bundan böyle 28 ticaret, ticaret ve sanayi odası K belgesi verebilecek.

KARAYOLLARI TAŞIMA YÖNETMELİĞİ'NDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda yer alan karayolu taşımalarını, ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak, taşıma hizmetlerinin şartlarını; taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını belirlemek, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkanların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği, 25 Şubat 2004 tarihli ve 25384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konuldu. Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, taşıma işleri organizatörlüğü, terminal işletmeciliği, oto kiralama işletmeciliği, dağıtıcılık ve benzeri faaliyetleri yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsamakta ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait taşıtlarla yapılan ticari olmayan taşımaları, Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımaları ve lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımaları kapsamı dışında bırakıyor. Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinde yönetmelik kapsamında faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilere yetki belgesi alma zorunluluğu getirildi, 11'inci maddesinde de belge türleri sayılarak, 15 ayrı konuda 39 çeşit belge verileceği hükme bağlandı.

getirildi. Buna göre;

- K1, K2 ve K3 yetki belgesi sahipleri, yalnız kendi adına kayıt ve tescil edilmiş özmal ticari taşıtları kullanabilecek.
- Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında faaliyete esas olan yetki belgesinin alınabilmesi için gereken asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal ticari taşıtın, ilk başvuru ve faaliyet süresince 19 yaşından; diğer taşıtlar ise 22 yaşından büyük olmayacak.
- Eşya ve kargo taşımaya mahsus her türlü taşıt ile otomobiller, taşıt belgesine kaydedilebilecek, ancak otomobiller asgari kapasite hesabında ve sözleşmeli taşıt kullanım oranlarında dikkate alınmayacak.
- K2 yetki belgesi türleri için ihtiyari olmak üzere, taşıtların motorlu araç tescil ve trafik belgelerinde ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş olacak.
- İnsan dışındaki canlılar ile özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılacak taşıtlarda, bu hususların motorlu araç tescil ve trafik belgelerinde belirtilmesi veya belgelendirilmesi gerekecek.
- Taşıtların, Karayolu Taşıma Yönetmeliği ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 18 Temmuz 1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliği'nde belirlenen istiap haddi, ağırlık, boyut ve yüksekliklerine uygun olacak.
- Eşya taşımalarında kullanılacak taşıtlar kapalı kasa, tenteli veya brandalı olacak, ancak açık olarak taşınması zorunlu olan eşyanın, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenmesi ve bağlanması gerekecek.
- Gerçek ve/veya tüzel kişilerin adlarına kayıtlı taşıtlar başka yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine kayıt ettirilemeyecek.
- 10 Haziran 1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu kapsamında sağlanan taşıtlar, yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde özmal ticari taşıt olarak değerlendirilecek, bu yolla temin edilen taşıtlar, finansal kiralama tarihinin bitiminden itibaren

(K) belgesi vermeye yetkili odalar

1	Aydın Ticaret Odası
2	Balıkesir Ticaret Odası
3	Denizli Ticaret Odası
4	Eskişehir Ticaret Odası
5	Gaziantep Ticaret Odası
6	İzmit Ticaret Odası
7	Kayseri Ticaret Odası
8	Konya Ticaret Odası
9	Muğla Ticaret Odası
10	Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası
11	Afyon Ticaret ve Sanayi Odası
12	Aksaray Ticaret ve Sanayi Odası
13	Antakya Ticaret ve Sanayi Odası
14	Artvin Ticaret ve Sanayi Odası
15	Çorum Ticaret ve Sanayi Odası
16	Edirne Ticaret ve Sanayi Odası
17	Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası
18	Malatya Ticaret ve Sanayi Odası
19	Manisa Ticaret ve Sanayi Odası
20	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
21	Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası
22	Niğde Ticaret ve Sanayi Odası
23	Ordu Ticaret ve Sanayi Odası
24	Rize Ticaret ve Sanayi Odası
25	Siirt Ticaret ve Sanayi Odası
26	Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası
27	Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası
28	Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası
29	Karabük Ticaret ve Sanayi Odası

Yetki belgesi ücretleri

BELGE TÜRÜ	BELİRLENEN ÜCRET	25 ŞUBAT 2006 TARİHİNE KADAR İNDİRİMLİ ÜCRET
K1	10.000 YTL	1.300 YTL
K2	5.000 YTL	650 YTL
K3	5.000 YTL	650 YTL

altmış gün içerisinde yetki belgesi sahibinin adına kayıt ve tescil edilecek.

YETKİ BELGELERİNİN SÜRESİ

Ulaştırma Bakanlığı'nca verilen yetki belgelerinin süresi beş yıl olacak. Bakanlık, uluslararası taşımalarda ikili ve çok taraflı anlaşma hükümleri çerçevesinde bu beş yıllık süreyi daha az veya daha çok tutabilecek. Gerçek veya tüzel kişiler, istedikleri her farklı belgenin gerektirdiği şartları sağlamaları halinde, birden fazla yetki belgesi alabilecek. Yetki belgeleri hiçbir şekilde devredilemeyecek ancak, yetki belgesine sahip tüzel kişiler ve tüzel kişiliklerdeki pay sahipliği satış, bağışlama veya muadili bir işlemle el değiştirebilecek, bu değişim sonunda yeni sahip veya ortaklar, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren doksan gün içerisinde yönetmelikte öngörülen şartları sağlamak zorunda kalacaklar.

Yönetmelikte, kapasite düşümü nedeniyle yetki belgesi alma şartlarının kaybedilmesi durumu da belirlendi. Bu durumda yetki belgesi sahibinin yapması gerekenler ise şu şekilde belirlendi:

(K) TÜRÜ BELGESİ ALMANIN ÖZEL ŞARTLARI

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'ne göre (K) türü belge almanın özel şartları şöyle belirlendi:

→ K1 yetki belgesi almak için başvuran, gerçek kişilerin kendi adına kayıt ve tescil edilmiş en az 25 ton istiap haddinde, taşıma kooperatifleri dahil tüzel kişilerin kendi adına kayıt ve tescil edilmiş en az 75 ton istiap haddinde eşya taşımaya mahsus özmal ticari taşıt filosu ile 10 milyar Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine,

→ K2 yetki belgesi almak için başvuranların, kendi adına kayıt ve tescil edilmiş en az bir adet eşya taşımaya mahsus özmal ticari taşıta,

→ K3 yetki belgesi almak için başvuran, gerçek kişi ve taşıma kooperatifleri dahil tüzel kişilerin kendi adına kayıt ve tescil edilmiş en az 30 ton istiap haddinde eşya taşımaya mahsus özmal ticari taşıt filosu ile 5 milyar Türk Lirası sermaye veya işletme sermayesine sahip olmaları olarak belirlendi. Yönetmeliğe göre ayrıca, K2 yetki belgesi talep eden adi ortaklıklara yetki belgesi verilebilecek.

➤ Yetki belgesi alındıktan sonra taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarının kazaya uğraması, müsadere edilmesi, hurdaya ayrılması veya başka bir mücbir sebepten dolayı iş göremez duruma gelmesi halinde, bu durumu değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren altmış gün içinde bakanlığa bildirecek.

➤ Yukarıda belirtilen nedenlerle veya yönetmeliğin 43'üncü maddesine aykırılıktan dolayı yapılan re'sen düşümler sonucu yönetmelikteki asgari kapasitenin altına düşülmesi halinde, kapasite altına düşüldüğü tarihten itibaren, doksan gün içerisinde yeni taşıt veya taşıtlarla eksik kapasiteyi tamamlayacak şekilde ilgili mevzuatın gerektirdiği her türlü iş ve işlemleri sonuçlandırarak taşıt belgelerine kayıt ettirecek.

➤ Yönetmelikte öngörülen asgari kapasitenin altına düşecek şekilde taşıt satmaları halinde bu hususu satış tarihinden itibaren otuz gün içerisinde Ulaştırma Bakanlığı'na bildirecek ve altmış gün içerisinde de yönetmelikte öngörülen asgari kapasiteyi tamamlayacak şekilde ilgili mevzuatın gerektirdiği her türlü iş ve işlemleri yerine getirecek.

➤ Yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin 30 gün öncesinden itibaren bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilecekler.

SÜRÜCÜLERİN NİTELİKLERİ

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde yurtiçi eşya ve kargo taşımacılığı yapacak sürücülerin taşıtlarda çalışabilmesi için sıralanan nitelikler ise şu şekilde belirtiliyor:

➤ Ticari taşıtın niteliğine göre sürücü belgesine sahip olmaları,

➤ İlköğretim okullarından birini bitirmiş olmaları,

➤ Yüksek Öğretim Kurumları'nın sürücü eğitimi veren bölümlerinden mezun olanlar hariç, bakan-

lıkça belirlenecek kurum ve kuruluşların vereceği eğitimden geçerek sürücü mesleki yeterlilik belgesi almaları,

➤ Sürücülerin bedeni ve psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu yetkili sağlık kuruluşlarından her beş yılda bir almaları,

➤ 63 yaşından gün almamış olmaları,

➤ Tehlikeli madde taşımacılığı yapan sürücülerin, ilgili mevzuatın sürücüler için zorunlu kıldığı eğitimi aldığını gösteren belgeye sahip olmaları şartı aranıyor.

HALİHAZIRDA TAŞIMACILIK YAPANLARIN KAZANILMIŞ HAKLARI VE YAPMALARI GEREKENLER

Yönetmelik ile birlikte 25 Şubat 2004 tarihinden önce taşımacılık işini fiilen yaptığını belgeleyen gerçek ve tüzel kişilerin kazanılmış haklarını korumak amacıyla yurtiçi eşya ve kargo taşımacılarına çeşitli kolaylıklar getirildi. Buna göre 25 Şubat 2006 tarihine kadar yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce herhangi bir yetki belgesi alınmadan yapılabilen faaliyetleri yapan gerçek ve tüzel kişiler; ilgili belgeleri ibraz etmek ve yetki belgesi aldığı tarihten itibaren iki yıl içinde durumlarını bu yönetmeliğe uydurmak koşuluyla, yönetmeliğin 12'nci maddesinde belirtilen "Mesleki Yeterlilik Belgesi şartı" ile 13'üncü maddesinde belirtilen "gerekli kapasite veya tonaj ve mali yeterlilik değerlerine sahip olma" şartlar aranmayacak.

Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde ayrıca belirtilen nitelikler ise şöyle:

➤ Yönetmeliğin geçici 2'nci maddesi kapsamında (K) türü yetki belgesi alacak gerçek ve tüzel kişiler yetki belgelerini yüzde 87 indirimli olarak alabilecek.

➤ Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türk Ticaret Sicili'ne tescil edilmiş olup, bununla ilgili Ticaret Sicil Gazetesi ve ticaret odasına kayıt belgesini ibraz eden adi komandit şirketler ile K1 yetki belgesi talep eden adi ortaklıklar, 24 Şubat 2006 tarihine kadar yetki belgesi almak üzere müracaat etmeleri ve yönetmelikte öngörülen diğer şartları sağlamaları kaydıyla istedikleri yetki belgesi alabilecek, bu şekilde K1 yetki belgesi alan adi ortaklıklar durumlarını yetki belgesi aldıkları tarihten itibaren iki yıl içerisinde yönetmeliğe uygun hale getirecek.

➤ Fabrikasınca imal edilmiş standart yakıt depolarında değişiklik veya tadilat yapılan ve dingil eklenerek tadilat yapılmak suretiyle yük kapasitesi artırılmış olan taşıtlar 01 Ocak 2009 tarihine kadar yurtiçi eşya taşımalarında kullanılabilecek.

➤ Yurtiçi eşya taşımacılığı yapmak üzere (K) türü yetki belgesi alan ya da alacak olan gerçek ve tüzel kişilerin taşıt belgelerine kayıtlı ya da kaydedilecek taşıtları için 01 Ocak 2009 tarihine kadar yaş şartı aranmayacak.

➤ Yönetmeliğin geçici 2'nci maddesine göre, yetki belgesi alma zorunluluğu süresinin Ulaştırma Bakanlığı'nca uzatılması halinde; uzatılan sürelerin tamamı, 25 Şubat 2005 tarihine kadar yetki belgesi almış olanların yetki belgesi geçerlilik süresi ile yetki belgesi sahipleri için yönetmeliğin öngördüğü iki yıllık uyum sürelerine ilave edilecek.

➤ Kendi esas iştigal konusu ile ilgili olmak kaydıyla; il sınırları dahilinde yapılan eşya taşımaları ile belediye sınırları ile mücavir alanı içinde yapılan şehir içi eşya taşımalarında kullanılan ve toplam yüklü ağırlığı 3,5 tonu geçmeyen taşıtlarla yapılan taşımalar için 25 Şubat 2008 tarihine kadar yetki belgesi alma şartı aranmayacak, bu durumda olanlar için söz konusu tarihe kadar yetki belgesi ücretinde yüzde 87 oranında indirim uygulanacak.

(K) TÜRÜ BELGELERİN ÇEŞİTLERİ

(K) türü belgeler, ticari amaçla yurtiçi eşya taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilerce alınması zorunlu olan yetki belgesidir. Taşımanın şekline göre üç tür yetki belgesi veriliyor.

➤ **K1 yetki belgesi:** Belirli bir zaman tarifesine göre veya belirli bir zaman tarifesine uymaksızın eşya taşımacılığı yapacaklara,

➤ **K2yetki belgesi:** Taşımacının kendi adına ticari olarak kayıt ve tescil edilmiş taşıt veya taşıtlarla, sadece kendi esas iştigal konusu ile ilgili eşya taşımacılığı yapacak ve ticari maksatla taşımacılık yapmayacaklara veriliyor.

➤ **K3 yetki belgesi:** Ev ve büro eşyası taşımacılığı yapacaklara verilmek üzere düzenleniyor.

Yönetmelikte, gerçek ve tüzel kişilerin (K) türü yetki belgesini alabilmeleri için genel ve özel şartlar bulunuyor. Buna göre yönetmelikte sıralanan genel şartlar şöyle:

➤ Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,

➤ Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve Türk Ticaret Sicili'ne tescil edilmiş olmaları,

➤ Yetki belgesi talep eden gerçek kişilerde; sahip veya temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, anonim şirket statüsündeki tüzel kişiliklerde; yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür ve temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, diğer şirket statüsündeki tüzel kişilerde; tüm ortakların ve bu tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin, taşıma kooperatiflerinde; yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile kooperatifi temsil ve ilzama yetkili yöneticilerin yönetmelikte belirtilen şartlara uyması gerekiyor. Bu şartlar ise şu şekilde sıralandı:

➤ Kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ile Mücadele Kanunu'na giren suçlardan hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamak, ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda kötü şöhret sahibi olmamak suretiyle mesleki saygınlığa sahip olmaları,

➤ Kanunla kurulmuş olan, ilgili ticaret odaları veya ticaret ve sanayi odalarına kayıt olmaları,

➤ K2 türü yetki belgesi talebinde bulunanlar hariç olmak üzere; K1 ve K3 türü yetki belgesi talebinde bulunanların gösterecekleri faaliyet alanlarına uygun en az bir adet orta düzey yönetici Mesleki Yeterlilik Belgesi'ne sahip olmaları veya bu belgeye sahip kişi veya kişileri istihdam etmeleri,

➤ İşletmenin kurulması, yükümlülüklerini yerine getirebilmesi ve iyi yönetilmesini sağlamaya yönelik olarak yetki belgesi türlerine göre bu yönetmeliğin 13'üncü maddesinde belirlenen gerekli kapasite veya tonaj şartlarına ve mali yeterlilik değerlerine sahip olmaları,

➤ Bakanlıkça belirlenen belge ücretlerini ödemiş olmaları olarak belirlendi.